

CONCEPT NOTA JEUGDBELEID GEMEENTE LAREN

"JONG LAREN"

September, 2007

VOORWOORD

Jong Laren,

Jong zijn in Laren. Je kan het slechter treffen. Laren is een prachtig dorp met veel voorzieningen en een actieve gemeenschap. Er zijn relatief weinig sociale problemen. Met twee middelbare scholen, vijf basisscholen, kinderdagverblijven, een consultatiebureau, een sociaal cultureel centrum, een muziekschool, een dansschool, een kinderboerderij en een speeltuin. De sportvoorzieningen zijn optimaal. Er is een netwerk van professionele organisaties die zich inzetten voor het welzijn van de jeugd, zoals de Warrekam, Versa, Bureau Leerlingzaken, de GGD, de politie, etc. De oudere jeugd kan in 't Bonte Paard, Bodega Bodega en de Koerier terecht of gaan stappen in Hilversum of Bussum.

Wat is dan het belang van jeugdbeleid? Daarop is een aantal antwoorden mogelijk. Eén daarvan is natuurlijk dat juist als het goed voor elkaar is, het aandacht vergt om dat zo te houden. Een andere is dat het altijd beter kan. Een belangrijk antwoord is, dat er echt wel problemen bestaan die aangepakt moeten worden. Deze knelpunten moeten worden benoemd en opgelost. Want uiteindelijk is het antwoord dat het in grote lijnen voor elkaar is, maar dat voor sommigen de omstandigheden in dit dorp helemaal niet zo leuk zijn. Tijdens de Sprankeldag, gehouden in maart jl., gaf de jeugd ook zélf de signalen af dat een kritische bezinning op het lokale jeugdbeleid op zijn plaats is. Het gemeentelijk jeugdbeleid moet dan ook die handen en voeten krijgen die het mogelijk maken het vertrouwen van de jongeren te houden en zaken bespreekbaar te maken, zodat er oplossingen gevonden worden. Voor alles staat dat kinderen, jeugd en jongeren prettig, gezond en veilig kunnen opgroeien in ons dorp.

Gemeentelijk jeugdbeleid is er in onze visie op gericht om voorwaarden te scheppen om jeugdige burgers met uiteenlopende talenten en mogelijkheden toe te rusten voor een volwaardige deelname aan de maatschappij. Kernbegrippen in dit verband zijn zelfstandigheid, zelfredzaamheid en sociale integratie. Wij kiezen heel bewust voor een positieve insteek, waarbij kinderen een uitdagende omgeving geboden wordt waar veel te beleven en te ontdekken valt en waar zij zich optimaal kunnen bewegen en ontplooiën, elkaar en andere inwoners van Laren kunnen ontmoeten en stap voor stap leren verantwoordelijkheid te dragen.

Veel jongeren vinden Laren saai. Een aantal voelt zich hier niet thuis omdat ze overal weggekeken worden. Er zijn jongeren die (veel) te veel drinken en daarmee hun gezondheid schade aandoen, blijven zitten of geïsoleerd raken. Jongeren hebben soms ouders die gaan scheiden, wat hele families ontwricht. In groepen kan de jeugd overlast bezorgen en van kwaad tot erger gaan. Soms heeft dat een strafblad tot gevolg waar men blijvend hinder van kan ondervinden op de arbeidsmarkt. Er zijn jongeren die met hun ziel onder de arm lopen of zelfs ronduit ongelukkig zijn. Daar heeft de gemeente een verantwoordelijkheid voor.

Dat is in het coalitieakkoord ook nadrukkelijk aangegeven en er is voor het eerst een portefeuille jeugdbeleid ingesteld. De gemeente is verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Die verantwoordelijkheid gaat over veel taken en activiteiten van een gemeente. Het gaat over welzijn, gezondheidszorg, onderwijs, sport, volkshuisvesting, cultuur en ruimtelijke ordening. Daarom vind ik het van grote waarde dat er nu deze nota jeugdbeleid is. Daarin worden op basis van een inventarisatie de knelpunten benoemd. Met die knelpunten willen we aan de slag. Niet omdat het slecht gaat, maar omdat het beter kan en omdat de jeugd in Laren er problemen mee heeft en er tegenaan loopt.

Het College vindt het van groot belang om goed in beeld te houden dat de gemeente de verantwoordelijkheid voor het oplossen van die problemen deelt met anderen. Dat zijn in eerste instantie de jongeren zelf. Wat ze zelf op kunnen lossen, moeten ze oppakken. Daarnaast zijn ouders in eerste instantie voor hun eigen kinderen verantwoordelijk. De gemeente wil hen daarop aanspreken, net als dat we ervoor willen openstaan dat zij ons aanspreken op onze verantwoordelijkheid. En tot slot zijn er veel uitvoerende organisaties die de verantwoordelijkheid met ons delen, al blijft de gemeente daarbij verantwoordelijk voor de regie.

Deze nota is geen definitief document, maar een beleidsstuk dat aandacht van alle betrokkenen en blijvend aanpassingen en verbeteringen nodig heeft. Daarom willen we, voordat het vastgesteld wordt, iedereen in de gelegenheid stellen ons te adviseren waar verbeteringen nodig zijn. Het is aan de gemeenteraad van Laren om vervolgens een eindoordeel vast te stellen. Maar ook daarna zullen we periodiek goed en kritisch kijken naar de uitwerking en of we moeten bijsturen, aanscherpen of aanpassen.

Patriek Kerkhoff
Wethouder jeugd

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. WETTELIJK KADER VOOR DE DOELGROEP JEUGD	6
2. 0 - 4 JAAR (VOORSCHOOLSE PERIODE)	9
Algemeen	9
Stand van zaken	9
Knelpunten 0 - 4 jarigen	11
3. 4 - 12 JAAR (BASISSCHOLEN)	12
Algemeen	12
Stand van zaken	12
Knelpunten 4 - 12 jarigen	15
4. 12 - 19 JAAR (VOORTGEZET ONDERWIJS)	17
Algemeen	17
Stand van zaken	17
Knelpunten 12 - 19 jarigen	20
5. 19 - 23 JAAR (SCHOOLVERLATERS)	21
Algemeen	21
Stand van zaken	21
Knelpunten 19 - 23 jarigen	22
6. OPLOSSINGSRICHTINGEN JEUGDBELEID 2007 - 2011	23

INLEIDING

Jeugdbeleid

Het kind centraal vormt de basis van alle adviezen die gedaan zijn aan de rijksoverheid door Operatie Jong in 2006. Operatie Jong is een door kabinet Balkenende II gestart samenwerkingsverband van zeven ministeries met één doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. In opdracht van dit kabinet verscheen in april 2006 het door de commissaris jeugd- en jongerenbeleid, Steven van Eijck, opgestelde sturingsadvies 'Koersen op het kind'. Het uitgangspunt van dit advies is een resultaatgericht jeugdbeleid, waarbij het belang van het kind centraal staat. Het sturingsadvies laat zich samenvatten in een groot aantal aanbevelingen over de toekomstige inrichting van het jeugdbeleid op bestuurlijk en uitvoerend niveau. Deze vormen een belangrijke basis voor het huidige en toekomstige rijksbeleid.

Wat betreft de overheidstaken wordt aanbevolen deze te ordenen op basis van de levensloop van het kind. Dit leidt tot een indeling van overheidstaken in de volgende clusters:

- Opvang, educatie en werk
- Opvoeding en bescherming
- Gezondheidszorg
- Veiligheid
- Vrije tijd

In bovengenoemde clusters is de lokale overheid grotendeels verantwoordelijk voor de uitvoering van de algemene en preventieve taken. Concreet betekent dit dat de aansturing van preventieve jeugdgezondheidszorg, leerplicht, opvoedingsondersteuning, niet-didactische taken binnen een brede (buurt)school, beleid ten aanzien van jeugd & veiligheid en gemeentelijk gefinancierde vrije tijdsvoorzieningen bij de gemeenten ligt.

Doelgroep en lokale uitgangspunten

Doelgroep van het jeugdbeleid zijn alle jongeren in de gemeente Laren van 0 tot 23 jaar. Volgens de meest recente cijfers van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) gaat het in totaal om 2.514 jongeren (peildatum 1 januari 2007). Dat is 23% van de totale Laarder bevolking van 10.979. In de onderstaande tabel is doelgroep jongeren uitgesplitst naar leeftijdscategorie.

Doelgroep jongeren gemeente Laren

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	Percentage
0 - 4 jaar	237	205	442	4%
4 - 12 jaar	513	460	973	9%
12 - 19 jaar	411	451	862	8%
19 - 23 jaar	135	102	237	2%
Totaal jongeren	1.296	1.218	2.514	23%
Totaal alle inwoners	5.116	5.863	10.979	100%

Bron: CBS (peildatum 01-01-2007)

In het Collegeprogramma gemeente Laren 2006-2010 zet het college zich nadrukkelijk in voor de bevolking van Laren met als beoogd maatschappelijk effect: een versterkt gevoel van eigenwaarde, onderlinge band (sociale cohesie) en identiteit binnen de Larense dorpsgemeenschap. Binnen dit kader is één van de doelstellingen:

- Acceptatie jeugd als te onderscheiden deel van de gemeenschap.

In de uitwerking hiervan zijn de volgende activiteiten opgenomen:

1. Opstellen Nota Jeugdbeleid (2007), met de volgende bestuurlijke uitgangspunten:
 - contacten tussen jeugd en overige inwoners van Laren stimuleren
 - verzoeken aan De Warrekam om met plan van aanpak te komen inzake verdraagzaamheid tussen jeugd en overige inwoners van Laren (betreft uitvoering van prestatieovereenkomst)
 - jeugdraad en scholen betrekken bij de opstelling van een breed samenhangend jeugdbeleid
 - indien de aanstelling van een jeugdwerker in de nota wordt aanbevolen, dan in BEL-verband afstemmen over het aanstellen van zo'n functionaris onder de hoede van een daarvoor geschikte instelling in het BEL-gebied.

2. Instellen van een jeugdraad (2008): Jeugd betrekken bij de samenleving door middel van het instellen van een jeugdraad (ongeveer 16 personen van 8 t/m 17 jaar), met eigen budget om jaarlijks over één á twee onderwerpen een besluit te nemen.

Met betrekking tot bovenstaande punten kan op dit moment geconcludeerd worden dat jeugd en ouderen in Laren op een positieve manier samen leven. Uit een recent gehouden enquête is het merendeel van de bevolking het eens met de stelling: "Overlast van hangjeugd kennen we in Laren niet." (Het gevoel van Laren, Enquête ten behoeve van Structuurvisie, 9 mei 2007). Recentelijk is door de gemeente een Sprankeldag, activiteitendag ten behoeve van de jeugd, georganiseerd. Het vertonen van de door jongeren geproduceerde film " Wij & Zij, hoe komen wij samen." in de Warrekam leverde hier een positieve bijdrage aan. De constatering die uit de Sprankeldag naar voren zijn gekomen zullen in deze nota worden verwerkt. Wat betreft het instellen van een jeugdraad worden er op dit moment al initiatieven door de jeugd zelf ontplooid. Om te beginnen is een aantal ouders en jongeren uit Laren al gestart met het opzetten van een internetforum. Dit digitale platform is bedoeld om een brede discussie op gang te brengen over het lokale jeugdbeleid. Dit wordt door de gemeente als een zeer positieve ontwikkeling gezien.

Opzet Nota

Het kader van deze nota is de Operatie Jong, het Collegeprogramma en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. In hoofdstuk 1 wordt de relevante wet- en regelgeving voor de doelgroep jeugd weergegeven. Hierna is de doelgroep jeugd op basis van de levensloop van het kind onderverdeeld in subgroepen. In de hoofdstukken 2 tot en met 5 komen achtereenvolgens de 0 - 4 jarigen (voorschoolse periode), 4 - 12 jarigen (basisscholen), 12 - 19 jarigen (voortgezet onderwijs) en de 19 - 23 jarigen (schoolverlaters) aan de orde. Per subdoelgroep jongeren wordt naar de 5 verschillende clusters (Opvang, educatie en werk, Opvoeding en bescherming, Gezondheidszorg, Veiligheid en Vrije tijd) de stand van zaken behandeld en komen eventuele knelpunten aan de orde. Naar aanleiding van de geconstateerde knelpunten wordt in het laatste hoofdstuk een aantal oplossingsrichtingen aangegeven.

Deze concept nota wordt voorgelegd aan een breed Laarders veld, waaronder Basisscholen, Voortgezet onderwijs (vertegenwoordigers jongeren in leerlingenraden), GGD/CJG, Bureau Jeugdzorg, De Warrekam, Klankbordgroep ouders, Sportclubs en Wijkagent. Na verwerking van de reacties zal de definitieve nota worden opgesteld.

1. WETTELIJK KADER VOOR DE DOELGROEP JEUGD

Hieronder wordt de relevante wet- en regelgeving voor de doelgroep jeugd weergegeven. Indien van toepassing, wordt hier in de hiernavolgende hoofdstukken over de subdoelgroepen naar verwezen.

- **Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) - Jeugdgezondheidszorg**

Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid zijn de gemeenten per 1 januari 2003 verantwoordelijk voor de jeugdgezondheidszorg 0 - 19 jaar. In dit kader moeten gemeenten zorgen voor de uitvoering van het zogenaamde basistakenpakket. Het basistakenpakket bestaat uit een uniform deel en een maatwerkdeel. Het uniforme deel bevat activiteiten die op basis van de WCPV gevraagd en ongevraagd aan alle kinderen moeten worden aangeboden. Het maatwerkdeel wordt afgestemd op de specifieke lokale gezondheidssituatie en is vooral bedoeld voor kinderen die opgroeien in risicovolle situaties.

De bekostiging vindt plaats via een specifieke regeling voor 0 - 4 jarigen en via gemeentelijke middelen voor 4 - 19 jarigen.

- **Wet Kinderopvang**

De Wet Kinderopvang is op 1 januari 2005 in werking getreden. Deze wet gaat uit van een vraaggestuurde financiering van de kinderopvang waarbij de ouders de middelen zelf in handen krijgen. De financiering van de kinderopvang wordt overgelaten aan ouders, werkgevers en rijksoverheid.

Daarmee is de uitvoering van de kinderopvang niet meer een gemeentelijke taak. De gemeente is nog wel verantwoordelijk voor de kwaliteit van de kinderopvang. Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor het betalen van de werkgeversbijdrage voor specifieke doelgroepen.

- **Tussen-, voor- en naschoolse opvang**

Sinds augustus 2006 zijn schoolbesturen wettelijk verantwoordelijk voor de organisatie van de tussenschoolse opvang. Vanaf augustus 2007 komt daar ook de voor- en naschoolse opvang bij. Op welke wijze de school dit organiseert, mag zij zelf bepalen. Wel gelden hiervoor de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid is het uitoefenen van controle op de kwaliteit van de opvang conform de Wet kinderopvang.

- **Wet op de Jeugdzorg - Provincie**

Met de inwerkingtreding van de Wet op de Jeugdzorg op 1 januari 2005 is vastgelegd dat gemeentelijk jeugdbeleid erin moet voorzien dat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen door licht pedagogische hulp te verlenen. Als er toch problemen ontstaan is het zaak deze tijdig te signaleren en in geval van ernstige problematiek door te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg en jeugdzorginstellingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Er is dan sprake van ernstige opgroei- en opvoedproblemen.

De basis voor het jeugdzorgbeleid van de provincie Noord-Holland is het beleidskader Jeugdzorg 2005-2008. De plannen voor 2007 staan in het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2007. Eén van de prioriteiten hierin is het aanpakken van de wachtlijsten in de jeugdzorg. De gemeente heeft met de invoering van de Wet op de Jeugdzorg een verantwoordelijkheid gekregen op het gebied van preventie. Op landelijk niveau (VNG: Vereniging van Nederlandse Gemeenten, IPO: Interprovinciaal Overleg, rijk en MOgroep: De Maatschappelijke Ondernemersgroep) zijn afspraken gemaakt over de voorzieningen die er op lokaal niveau tenminste moeten zijn. Deze zijn vastgelegd in de zogenoemde vijf functies preventief jeugdbeleid. De gemeentelijke taken in dit kader zijn:

- Informatie geven aan ouders, kinderen en jongeren over opvoeden en opgroeien.
- Signaleren van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg, onderwijs, peuterspeelzalen, kinderopvang en jeugd- en jongerenwerk.
- Toegang tot het (gemeentelijk) hulpaanbod, beoordelen en toeleiden naar voorzieningen aan de hand van een sociale kaart voor ouders, kinderen, jongeren en verwijzers.
- Pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening), zoals (school)maatschappelijk werk.
- Coördineren van zorg in het gezin op lokaal niveau.

- **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)**

In de Wmo is het begrip maatschappelijke ondersteuning uiteengelegd in 9 beleidsterreinen waarop van de gemeente inspanningen worden verwacht. Een van die beleidsterreinen, prestatieveld 2, betreft “op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden”. Doelgroep zijn in de gemeente wonende jeugdigen - en in voorkomende gevallen ook hun ouders - bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of (school)uitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de Jeugdzorg nog niet nodig is dan wel voorkomen kan worden.

In de gemeente Laren is het beleidsplan Wmo nog in ontwikkeling. Naast de overige 8 prestatievelden komt hierin ook prestatieveld 2 aan de orde. Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op in andere wetgeving vastgelegde taken, zoals de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en de Leerplichtwet. Bij de invulling van dit prestatieveld ligt een duidelijke relatie naar de vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid.

- **Leerplichtwet**

In de Leerplichtwet is het recht op onderwijs van jongeren in Nederland geregeld. Om zoveel mogelijk te garanderen dat van dit recht ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt is in dezelfde wet bezoek aan school verplicht gesteld. Jongeren vanaf 5 tot en met 17 jaar zijn verplicht om onderwijs te volgen en op deze wijze een kwalificatie te halen.

Onwettig schoolverzuim leidt tot een onderzoek van de leerplichtambtenaar en kan sancties tot gevolg hebben.

- **Wet Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)**

De Wet Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) heeft op 1 augustus 2006 het Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden (GOA) beleid vervangen. In het kader van het onderwijsachterstandenbeleid betreffen de specifieke taken en verantwoordelijkheden van gemeenten de voorschoolse educatie, onderdeel van het voormalig Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) beleid en het lokaal inrichten van bovenschoolse schakelklassen. Deze

schakelklassen zijn bedoeld voor leerlingen in het basisonderwijs die een dusdanige taalachterstand hebben dat zij niet meer met succes kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs.

Laren komt noch in aanmerking voor gelden ten behoeve van het opzetten van bovenschoolse schakelklassen noch voor gelden ten behoeve van voorschoolse educatie.

- **Regionale Meld-en Coördinatiefunctie (RMC-wet en regelgeving)**

Naast het toezicht op de leerplichtwet, zijn gemeenten sinds 2002 tevens verplicht voortijdige schoolverlaters te registeren. Dit zijn jongeren tussen de 18 en 23 jaar die zonder startkwalificatie (minimaal een havo-, vwo- of mbo-diploma op niveau 2) het onderwijs verlaten hebben. De 'Regionale Meld- en Coördinatiefuncties voortijdig schoolverlaten' zijn ingesteld om het voortijdig schoolverlaten in regionale samenwerkingsverbanden aan te pakken. De opdracht is het voortijdig schoolverlaten te voorkomen en de betrokken jongeren te stimuleren alsnog een onderwijs- of scholingstraject te volgen.

Op grond van de RMC-wet is er een geoormerkt budget beschikbaar voor de uitvoering van de taken.

2. 0 - 4 JAAR (VOORSCHOOLSE PERIODE)

Algemeen

In Laren bevinden zich 442 kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 4 jaar. Dat is 18% van het totaal aantal jongeren.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	Percentage
0 - 4 jaar	237	205	442	18%
Totaal jongeren	1.296	1.218	2.514	100%

Bron: CBS (peildatum 01-01-2007)

De gemeentelijke taken voor 0 - 4 jarigen zijn met name geconcentreerd binnen de clusters 'opvang, educatie en werk' en 'gezondheidszorg'. Voor deze doelgroep wordt hieronder de stand van zaken weergegeven.

Stand van zaken

- Opvang, educatie en werk

Kinderdagverblijven (0 - 4 jarigen)

Kinderopvang heeft vooral de intentie ouders in staat te stellen om arbeid en zorg te combineren. De vorm van kinderopvang voor 0 - 4 jarigen betreft de dagopvang. Dit is opvang in een crèche of kinderdagverblijf waar kinderen van 0 - 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door kunnen worden opgevangen.

De gemeente heeft een register waarin alle kinderopvangvoorzieningen staan vermeld. In Laren zijn de volgende kinderdagverblijven gehuisvest: Dreumesje, Paddington Pro Kids, Koala, Nijntje en Joukje. Deze hebben in totaal een maximale capaciteit van 131 kindplaatsen. Het wettelijk kader voor de kinderdagverblijven is de Wet Kinderopvang. De financiering is tripartiet geregeld, het rijk, de ouders en hun werkgevers financieren elk een deel van de kosten. Ouders hebben alleen recht op een tegemoetkoming van de rijksoverheid als de kinderopvangvoorziening, waarvan zij gebruik maken, bij de gemeente is geregistreerd.

De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de kinderopvang. De GGD Gooi en Vechtstreek, Bureau Inspectie Advies Kinderopvang (BIAK), controleert of de kindercentra aan de eisen voldoen. De gemeente grijpt in als niet wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. Dit ingrijpen varieert van het geven van een schriftelijke aanwijzing tot en met het verbod een kindercentrum in exploitatie te nemen. In de periode 2005-2006 zijn de kindercentra door het BIAK geïnspecteerd. Jaarlijks maakt het college een verslag op van de toezicht- en handhavingstaken over het afgelopen jaar in het kader van de Wet Kinderopvang.

Voor specifiek in de wet benoemde doelgroepen, mensen met een (gedeeltelijke) uitkering in het kader van de Wet werk en bijstand, betaalt de gemeente het ontbrekende werkgeversdeel vanuit genoemde wet. Daarnaast kan de eigen bijdrage gecompenseerd worden. In Laren wordt hier sporadisch gebruik van gemaakt.

Peuterspeelzalen (2 - 4 jarigen)

Peuterspeelzalen zijn gericht op het bieden van een veilige speel- en ontmoetingsplek voor jonge kinderen en hun ouders. Ook is er een focus op ontwikkelingsstimulering. In dit kinderopvangcentrum wordt speelgelegenheid geboden aan kinderen van 2 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week van maximaal 3,5 uur.

In de gemeente Laren zijn de volgende peuterspeelzalen aanwezig: Wirre Warre, Kleuterhofje, Pollewop en Binckie. Alle vier bieden per week minimaal plaats aan 2 groepen van maximaal 20 kinderen per groep. Het wettelijk kader voor de peuterspeelzalen is de Wet maatschappelijke ondersteuning. De financiering vindt plaats via ouderbijdragen en via een autonome gemeentelijke bijdrage.

Het gemeentelijk peuterspeelzalenbeleid is neergelegd in de Notitie Peuterspeelzalenbeleid gemeente Laren (2002-2005). Begin 2007 is er een vervolg conceptnotitie besproken met het werkveld voor de periode 2007-2010. Inmiddels is aan elke basisschool een peuterspeelzaal verbonden. Het beleid wordt voorts inhoud gegeven door het verstrekken van een jaarlijkse subsidie in de personele en huisvestingslasten. De kwaliteitseisen waaraan de peuterspeelzalen moeten voldoen zijn neergelegd in een aparte verordening.

Voorschoolse educatie (0 - 4 jarigen)

Voorschoolse educatie is bedoeld om kinderen met een taal-, leer- en/of ontwikkelingsachterstand extra begeleiding te bieden. Dit is geregeld in de Wet Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). In het kader hiervan stelt het rijk gelden ter beschikking. Voor deze gelden komt de gemeente Laren echter niet in aanmerking.

In Laren wordt wel aandacht besteed aan de voorschoolse educatie. Dit is verwerkt in de Notitie Peuterspeelzalenbeleid gemeente Laren. Hierin is opgenomen dat in de periode 2007-2010 meer aandacht besteed wordt aan het stimuleren van de taalontwikkeling evenals het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden in de ontwikkeling, gekoppeld aan verwijzing van kinderen en/of ouders naar hulp- en dienstverlening. Gemeente, peuterspeelzalen en basisscholen maken hier afspraken over om een en ander af te stemmen.

De gemeentelijke bijdrage is verwerkt in de jaarlijkse subsidie in de personele en huisvestingslasten van de peuterspeelzalen.

- Opvoeding en bescherming

Binnen het cluster 'opvoeding en bescherming' zijn de gemeentelijke taken voor 0 - 4 jarigen met name gericht op opvoedingsvoorlichting en opvoedingsondersteuning. Binnen de gemeente Laren wordt hierin voorzien door het aanbieden van opvoedingsondersteunende activiteiten in het kader van de voorschoolse educatie. Hiernaast hebben peuterspeelzalen en GGD (consultatiebureaus) een signalerende en doorverwijzende rol als het gaat om problemen in de doelgroep 0- 4 jarigen. Vanaf 2007 heeft de GGD de regie over de uitvoering van de opvoedingsondersteuning in de regio. Het aanbod is: cursussen, verspreid over de regio, en het pedagogisch spreekuur in Huizen en per september ook in Laren.

- Gezondheidszorg

De verantwoordelijkheid voor de jeugdgezondheidszorg ligt bij de gemeenten. Kerntaak van de jeugdgezondheidszorg is de bescherming en bevordering van de gezondheid en de sociale, geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van de kinderen en jeugdigen. Op grond van de WCPV gaat het voor de groep 0 - 4 jarigen om het aanbieden van vaccinaties en het zorgdragen voor vroegtijdige opsporing en preventie van ontwikkelingsstoornissen. Op dit moment vindt financiering nog plaats vanuit de Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg (de zogenaamde Rsu). De middelen uit de Rsu worden waarschijnlijk per 2008 (mogelijk uitgesteld tot 2009) overgeheveld naar het gemeentefonds. Ook dan zullen middelen aangewend moeten worden voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg.

De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg voor 0 - 4 jarigen wordt gedaan door de consultatiebureaus van de Gewestelijke Gezondheidsdienst Gooi & Vechtstreek (GGD). Buiten de medische begeleiding is er ook aandacht voor pedagogische begeleiding en opvoedingsondersteuning. Voor de kinderen in Laren worden de taken ter plaatse uitgevoerd in het consultatiebureau. Ook de kinderen uit Blaricum dorp maken gebruik van de diensten van het consultatiebureau in Laren. Blaricum stelt hier, vanuit de Rsu, gelden voor beschikbaar.

In dit kader moeten de ontwikkelingen rond de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) genoemd worden. In "Contouren voor Centrum Jeugd en Gezin" van de VNG wordt nader uitgelegd hoe de JGZ ondergebracht kan worden in een aantal centra Jeugd en Gezin. Een CJG is bedoeld om meer samenhang te creëren tussen het jeugdbeleid, de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg. Jeugdtaken op het gebied van het preventieve jeugdbeleid zouden zo georganiseerd moeten worden dat deze gebundeld aan het kind en de ouders worden aangeboden. Hierbij gaat het om meer samenhang/samenwerking met peuterspeelzalen, scholten e.d.. Voor het vormen van een CJG biedt de huidige locatie van het consultatiebureau in Laren niet voldoende mogelijkheden.

- Veiligheid en vrije tijd

Wat betreft 'veiligheid' en 'vrije tijd' hebben met name de ouders een verantwoordelijkheid ten aanzien van hun 0 - 4 jarige kinderen. Binnen de gemeente kan van de aanwezige speelvoorzieningen gebruik worden gemaakt. In dit kader kunnen ook het recent geopende kleuterbad in Sportcentrum De Biezem en de Speel-o-theken in Blaricum en Huizen genoemd worden, waar speelgoed wordt uitgeleend.

Knelpunten 0 - 4 jarigen

Met betrekking tot de doelgroep 0- 4 jarigen verdienen binnen het cluster 'Gezondheidszorg' met name de financiering van de jeugdgezondheidszorg en de ontwikkelingen rond het Centrum voor Jeugd en Gezin de aandacht. Als de middelen uit de Rsu, waarschijnlijk per 2008 of 2009, worden overgeheveld naar het gemeentefonds, zullen ook dan middelen aangewend moeten worden voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg.

Het creëren van meer samenhang tussen de gemeentelijke jeugdtaken kan worden vorm gegeven door een Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit zal in samenspraak met GGD en de gemeente Blaricum moeten plaatsvinden, waarbij de huisvesting specifieke aandacht vereist.

3. 4 - 12 JAAR (BASISSCHOLEN)

Algemeen

Van het totaal aantal jongeren In Laren bevindt 39% zich in de in de leeftijdscategorie van 4 tot 12 jaar. Dat zijn 973 jongeren.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	Percentage
4 - 12 jaar	513	460	973	39%
Totaal jongeren	1.296	1.218	2.514	100%

Bron: CBS (peildatum 01-01-2007)

De gemeentelijke taken gericht op de 4 - 12 jarigen in Laren komen hieronder naar cluster aan de orde.

Stand van zaken

- Opvang, educatie en werk

Basisonderwijs

Jongeren in de leeftijdscategorie van 4 tot 12 jaar gaan in principe naar de basisschool. Vanaf 5 jaar zijn zij verplicht naar school te gaan. Het basisonderwijs in Laren wordt verzorgd door de volgende scholen: De Binckhorst/St. Jan, De Gooische School, Larense Montessorischool, De Ploeg en De Scheper. Een klein deel van de leerlingen volgt onderwijs op zogenoemde basisscholen voor speciaal onderwijs in de regio.

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de Leerplichtwet. Voor Laren, de overige gemeenten in Gooi en Vechtstreek en Eemnes worden de leerplichttaken uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). In dit Bureau zijn de diverse taken die uit de Leerplichtwet voortkomen ondergebracht: leerlingenregistratie van leerplichtige en partieel leerplichtige jongeren, controle op verzuim, de maatschappelijke zorgtaak en de repressieve taak (o.a. opmaken van proces-verbaal). Het bureau geeft informatie aan ouders en leerlingen over onderwijszaken. In het beleid ligt de nadruk op preventie en op samenwerking met de instellingen voor onderwijs en de jeugdhulpverlening, zoals Bureau Jeugdzorg. Financiering vindt plaats vanuit de deelnemende gemeenten.

Buitenschoolse opvang (4 - 12 jarigen)

Om ouders in staat te stellen arbeid en zorg te combineren is er, naast dagopvang voor 0 - 4 jarigen, ook een vorm van kinderopvang voor 4 - 12 jarigen. Dit betreft de buitenschoolse opvang. Dit is opvang van kinderen van 4 tot ongeveer 12 vóór en na schooltijd en in de vakanties tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint. In Laren zijn de volgende buitenschoolse opvangvoorzieningen gehuisvest (4 - 12 jarigen): Baloe, Alles Kids en Nijntje. In totaal hebben deze een maximale capaciteit van 114 kindplaatsen.

Vanaf schooljaar 2006-2007 hebben scholen voor primair onderwijs de wettelijke verantwoordelijkheid om tussenschoolse opvang te organiseren, indien ouders daarom vragen. Vanaf het komende schooljaar komt daar ook een prestatieplicht voor de voor- en naschoolse opvang bij. De scholen ontvangen daarvoor structurele middelen. Ouders betalen zelf de

kosten voor de buitenschoolse opvang. Scholen zijn verplicht om met ouders te overleggen over de wijze waarop de opvang wordt vormgegeven.

Wat betreft de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de kwaliteit van de buitenschoolse opvang en het doelgroepenbeleid geldt hetzelfde als voor de kinderdagverblijven voor 0 - 4 jarigen. Ook hier is het wettelijk kader de Wet Kinderopvang en staan de opvangvoorzieningen vermeld in het gemeentelijk register.

Onderwijsachterstandenbeleid

De gemeente Laren komt niet in aanmerking voor gelden van het rijk in het kader van het bestrijden van achterstanden in het onderwijs ingevolge de Wet Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Naar aanleiding van besprekingen met de directeuren van de basisscholen is de afgelopen periode echter wel vastgesteld dat veel leerlingen moeite hebben met lezen en dat een groep allochtone leerlingen een taalachterstand heeft.

Voor ondersteuning van leerlingen met een leesachterstand wordt, met medewerking van de Stichting Openbare Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum, gebruik gemaakt van de leesmethode De Rode Draad voor de groepen 1 tot en met 8. De gedachte is dat leerlingen extra aandacht krijgen bij het lezen omdat specifiek in Laren, met veel werkende ouders, binnen het gezin te weinig aandacht aan het lezen wordt besteed. Het project wordt door de gemeente volledig gesubsidieerd.

Voor ondersteuning van leerlingen met een Nederlandse taalachterstand (niet of nauwelijks aanspreekbaar in het Nederlands) wordt door de gemeente per leerling een bedrag beschikbaar gesteld aan de scholen. Dit bedrag is bedoeld als een tegemoetkoming in de kosten voor begeleiding en aanschaf van specifiek lesmateriaal, waaronder software, voor deze leerlingen.

Cultuurproject kunst en omgevingseducatie 2007

De provincie Noord-Holland heeft een subsidieverzoek gehonoreerd voor het opzetten van projecten in het kader van cultuureducatie. Het beoogd resultaat is om ten behoeve van de basisscholen (groep 1 tot en met 8) een cultuurproject tot stand te brengen, waardoor het cultureel erfgoed van ons dorp voldoende aandacht krijgt bij de leerlingen van de scholen. De projecten richten zich op de rijke cultuurhistorie van het dorp Laren. Met behulp van de subsidie van de provincie worden duurzame lespakketten gerealiseerd. Daarmee krijgen kunst- en omgevingseducatie een vaste plek in het onderwijsprogramma. Singer is een van de partijen waarmee wordt samengewerkt. De activiteiten richten zich in het schooljaar 2007/2008 op de volgende vier projecten:

1. erfgoedproject in de omgeving: wonen en werken op een Larense boerderij toen en nu;
2. kunstproject in het Singer Museum;
3. erfgoedproject in de omgeving: grafheuvels/stenen zoeken op de heide tussen Hilversum en Laren; bezoek aan het Geologisch Museum;
4. erfgoed-kunstproject: het ontstaan van het kunstenaarsdorp Laren in het dorp, kunstenaarsateliers, bezoek aan het Singer Museum (Meet de Singers) en aan het historisch Centrum de Lindenhoeve.

De Stichting Omgevingseducatie Gooi & Vechtstreek gaat een en ander coördineren.

Voor het schooljaar 2007/2008 gaat het om een begroting van € 48.350,--. De provincie subsidieert hierin € 36.187,--; de gemeente Laren draagt een bedrag van € 3.500,-- bij in het tekort. De rest wordt bijgedragen door de basisscholen zelf.

- Opvoeding en bescherming

Binnen het cluster 'opvoeding en bescherming' zijn de gemeentelijke taken voor 4 - 12 jarigen naast opvoedingsvoorlichting en -ondersteuning ook gericht op signalering en doorverwijzing. Hierin spelen zowel de basisscholen als de GGD (jeugdgezondheidszorg) een rol. Indien sprake is van ernstige opvoed- en opgroei problemen wordt door verwezen naar Bureau Jeugdzorg.

Zorg afstemmingstraject primair onderwijs

In mei 2006 is het Zorg afstemmingstraject primair onderwijs voor de Gooi & Vechtstreek officieel van start gegaan. In het Zorg afstemmingstraject primair onderwijs wordt tussen onderwijs (de Weer Samen Naar School samenwerkingsverbanden), Jeugdgezondheidszorg (GGD Gooi & Vechtstreek), Versa-welzijn, Bureau Jeugdzorg Noord-Holland, het Regionaal Bureau Leerlingzaken en de onderwijsbegeleidingsdienst Eduniek inhoud gegeven aan de aansluiting en afstemming tussen de schoolinterne leerlingenzorg, de schoolnabije en bovenschoolse zorg. Doel is het realiseren van een sluitende zorgstructuur voor kinderen in het primair onderwijs Vroegtijdige signalering, snelle en handelingsgerichte hulp rond de school en tevens samenwerking en afstemming van de hulpverlening van onderwijs en jeugdzorg zijn daarbij essentieel.

- Gezondheidszorg

Wat betreft de jeugdgezondheidszorg is voor de groep 4 - 12 jarigen dezelfde regelgeving van toepassing als voor de groep 0 - 4 jarigen. Ook hier gaat het om het aanbieden van vaccinaties en het zorgdragen voor vroegtijdige opsporing en preventie van een aantal specifieke stoornissen.

De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg voor 4 - 12 jarigen wordt gedaan door de schoolartsendiensten van de van de Gewestelijke Gezondheidsdienst Gooi & Vechtstreek.

De ontwikkelingen rond een Centrum Jeugd en Gezin zijn, zoals weergegeven in het vorige hoofdstuk, niet alleen voor de 0 - 4 jarigen, maar ook voor de 4 -12 jarigen van toepassing.

Logopedie

Binnen de groep 4 - 12 jarigen wordt ook aandacht besteed aan logopedische screening. Jaarlijks voert de GGD een individuele screening uit in groep 1 van de basisschool. Dit onderzoek is ontstaan als gevolg van een groeiende vraag vanuit de basisscholen naar extra ondersteuning voor (zorg)kinderen met spraak-taal-ontwikkelingsproblemen. Met name in de onderbouw is er namelijk sprake van risicoleerlingen waarbij de communicatieve interactie met de omgeving gevaar loopt; met alle gevolgen van dien voor de ontwikkeling van het kind. Doel van de logopedische screening is om deze problemen te herkennen zodat via een gerichte aanpak de desbetreffende leerling kan worden geholpen. Naast de screening wordt voorlichtingsmateriaal aangeboden aan leerkrachten en ouders. Het voorkeurspakket dat Laren afneemt omvat nog meer, zoals onderzoek op indicatie en de arts van het consultatiebureau kan een beroep doen op de logopedisten voor aanvullend onderzoek.

- Veiligheid

De overheid heeft een algemene en brede taak op het gebied van veiligheid. Zo moeten kinderen veilig buiten kunnen spelen en zich zo veilig mogelijk in het verkeer kunnen bewegen. De gemeente ondersteunt het verkeersonderwijs op de basisscholen. Jaarlijks worden materialen beschikbaar gesteld voor het praktisch verkeersexamen en de politie organiseert in samenwerking met de gemeente het theoretisch verkeersexamen ten behoeve van groep 7. Vanaf het schooljaar 2007/2008 is de politie gestopt met de organisatie en begeleiding van het Drugspreventieproject (DPP) en de coördinatie van het Schooladoptieplan (SAP). Dit is in overeenstemming met de landelijke beleidslijn van de politie Nederland om niet langer prioriteit te geven aan dergelijke preventieactiviteiten. De projecten worden overgenomen door Bureau Halt Flevoland/Gooi en Vechtstreek, in samenwerking met de politie. Het DPP is een project dat wordt aangeboden aan de basisscholen (groep 8) en bestaat uit voorlichting door politie, maar ook uit een uitgebreid lespakket dat op school in de klas met de leerkracht moet worden gevolgd. Het werk zit voor de politie in het organiseren van het geheel: de scholen benaderen, alles bestellen, verdelen, afspraken maken, organiseren van één of meer ouderenavonden, iedere school krijgt een bezoek van de (wijk)agent met drugskoffer en iedere klas gaat tenslotte naar het bureau en heeft een gesprek met een ex-drugsverslaafde. Dit project is vrij succesvol geweest en heeft de laatste jaren op alle basisscholen plaatsgevonden.

In dit kader worden ook de activiteiten van de Warrekam genoemd. Voor kinderen van de bovenbouw van de basisschool en onderbouw middelbare school worden sociale weerbaarheidstrainingen aangeboden. Deze trainingen zijn bedoeld om de weerbaarheid te vergroten en het zelfvertrouwen te versterken, waardoor kinderen sterker komen te staan tegen groepsdruk (kleding, seksueel gedrag, chatten, mobieltjes, etc.).

- Vrije tijd

Het buitenschools vrijetijdsaanbod bestaat uit spel, sport en cultuur. Kinderen op de basisschool kunnen gebruik maken van aanwezige speelvoorzieningen in de gemeente. In Laren zijn er relatief veel mogelijkheden om sport te beoefenen. Genoemd worden tafeltennis, hockey, tennis, voetbal, zwemmen en schaken. In aanvulling hierop is in maart 2007 in Laren het Bos project officieel gestart. De regeling buurt-onderwijs-sport is bedoeld voor het aanpakken van achterstanden van jongeren van 4 tot 19 jaar op het gebied van gezondheid, sport en bewegen. In Laren is op de basisscholen begonnen met kennismakingslessen met meer traditionele sporten tijdens de gymles met afsluitend een clinic. Vanaf september volgen diverse workshops van minder gebruikelijke sporten.

De gemeente subsidieert diverse instellingen die cursussen en activiteiten organiseren voor kinderen op de basisschool. Genoemd worden De Warrekam (jeugdtheater, break dance), Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum Locatie Laren, Kinderboerderij Het Spookbos en muziekinstellingen.

Knelpunten 4 - 12 jarigen

Evenals voor de doelgroep 0 - 4 jarigen verdienen binnen het cluster 'Gezondheidszorg' ook voor de doelgroep 4 - 12 jarigen de ontwikkelingen rond het Centrum voor Jeugd en Gezin specifieke aandacht.

Op het gebied van preventie en vroegtijdige signalering met betrekking tot de ontwikkeling van het kind is momenteel al veel in gang gezet. Hierbij bestaat echter het risico dat, gezien de veelheid van instanties dat hierbij betrokken is, de regie uit het oog verloren gaat worden.

Tot slot is het de vraag of het buitenschoolse vrijetijdsaanbod de behoeften volledig dekt. Tot nu toe is niet gebleken dat de binnenhuis activiteiten niet tegemoetkomen aan de doelgroep. Dit kan nog niet gesteld worden voor de buitenhuis activiteiten. Uit een enquête, uitgevoerd in het kader van het Bos project, komen geluiden naar voren dat kinderen het jammer vinden buiten schooltijd geen gebruik te kunnen maken van de speelvoorzieningen op de schoolpleinen, omdat na school het hek dicht gaat. Ondanks dat Laren een groen dorp is, hebben jongeren weinig speel/trapveldjes in de openbare ruimte tot hun beschikking.

4. 12 - 19 JAAR (VOORTGEZET ONDERWIJS)

Algemeen

In Laren bevinden zich 862 jongeren in de leeftijdscategorie van 12 tot 19 jaar. Dat is 34% van het totaal aantal jongeren.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	Percentage
12 - 19 jaar	411	451	862	34%
Totaal jongeren	1.296	1.218	2.514	100%

Bron: CBS (peildatum 01-01-2007)

De gemeentelijke taken gericht op bovenstaande doelgroep komen hieronder naar cluster aan de orde.

Stand van zaken

- Opvang, educatie en werk

Voortgezet onderwijs

Jongeren van 12 tot en met 17 jaar vallen onder de leerplichtwet en gaan in principe naar het voortgezet onderwijs. In Laren bevinden zich twee scholen voor voortgezet onderwijs: College de Brink (Vmbo) en Laar en Berg (Havo, atheneum/vwo). Deze scholen trekken ook jongeren uit de regio en omgekeerd gaan jongeren uit Laren naar scholen voor voortgezet onderwijs in de regio.

Ook voor de leerlingen op het voortgezet onderwijs worden de leerplichttaken uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). In het kader van maatschappelijke zorg onderzoekt de leerplichtambtenaar de reden van schoolverzuim, biedt hij hulp aan leerlingen, ouders en scholen bij het zoeken naar oplossingen en stelt hij alles in het werk om (dreigend) voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Hij werkt samen met hulpverlenende instanties of verwijst daar naar. Hij begeleidt niet-meer leerplichtige jongeren naar adequate opleiding en beroep. De leerplichtambtenaar kan een zorgmelding doen bij Bureau Jeugdzorg en heeft in het uiterste geval de mogelijkheid bij verwijtbaar gedrag van ouder(s) en/of jongere, proces-verbaal tegen hen op te maken. Uiteindelijk bepaalt de officier van justitie of een zaak voor de rechter wordt gebracht. De leerplichtambtenaren maken deel uit van de Zorg Advies Teams (ZAT) van het voortgezet onderwijs in de regio.

Financiering vindt plaats vanuit de deelnemende gemeenten.

Ook de scholen zelf hebben een zorgstructuur die leidt tot een zeer intensieve begeleiding van leerlingen die meer nodig hebben dan enkel onderwijs. De scholen zorgen daar zelf voor, maar werken ook in de regio onderling samen, bijvoorbeeld met tijdelijke opvangvoorzieningen (rebound) en regionaal opgestelde onderwijs- en zorgvoorzieningen. Via de Zorg-Afstemmings-Teams is er bovendien samenwerking gegarandeerd met andere instanties in de regio, woonplaats of provincie.

- Opvoeding en bescherming

Schoolmaatschappelijk werk

In toenemende mate wordt het voortgezet onderwijs geconfronteerd met gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij leerlingen en opvoedingsproblemen in de gezins- en schoolsituatie. Via het inpassen van schoolmaatschappelijk werk in de zorgstructuur van de school kan snel sociaal-pedagogische en psychosociale hulp worden verleend bij leerlingenproblematiek die uit de hand dreigt te lopen. Samen met de overige gemeenten in de Gooi & Vechtstreek heeft Laren dan ook besloten in financiële zin mee te werken aan het tot stand brengen van een sluitend netwerk van schoolmaatschappelijk werk op de scholen voor voortgezet onderwijs in het Gooi met name gericht op het VMBO met leer weg ondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs.

Voor de periode van 1 augustus tot 1 januari 2008 is de bijdrage in de kosten van het schoolmaatschappelijk werk voor Laren € 893,--. Vanaf 1 januari 2008 gaat het om een jaarlijkse bijdrage van circa € 2.200,--.

- Gezondheidszorg

De verantwoordelijkheid voor de jeugdgezondheidszorg is van toepassing op de 0 - 19 jarigen, dus ook op de jongeren die voortgezet onderwijs volgen. Ingevolge de WCPV gaat het voor de groep 12 - 19 jarigen met name om het voorlichting geven over gezondheidsbevordering (informatie over voeding, bewegen, drugs, alcohol, veilig vrijen, roken etc.).

De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg voor 12 - 19 jarigen wordt gedaan door de afdeling jeugdgezondheidszorg van de Gewestelijke Gezondheidsdienst Gooi & Vechtstreek. Onderzoek voor jongeren die voortgezet onderwijs volgen vindt zoveel mogelijk op de scholen zelf plaats.

Alcoholgebruik jeugd

Risicant alcoholgebruik onder jongeren is in de regio een groot gezondheidsprobleem. Er wordt steeds jonger, steeds vaker en steeds meer alcohol door de jeugd gebruikt. Alcoholgebruik op jonge leeftijd heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid en voor de hersenontwikkeling. Tegelijkertijd is het een maatschappelijk probleem. Vandalisme en agressie zijn veelal het gevolg van overmatig alcoholgebruik. Om de trend 'jeugdig drinken' een halt toe te roepen, hebben de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek samen met de GGD en anderen het project 'Aanpak risicant alcoholgebruik' opgezet. Op diverse plekken waar jongeren alcohol kunnen nuttigen start de gemeente samen met betrokkenen activiteiten om verantwoord alcoholgebruik te stimuleren. Zo worden afspraken gemaakt met de horeca, wordt op scholen aandacht besteed aan overmatig alcoholgebruik, vindt er een onderzoek plaats onder sportkantines over hun beleid ten aanzien van alcoholgebruik en worden er voorlichtingen voor ouders georganiseerd. Het project sluit aan bij de landelijke campagne: 'Voorkom alcoholische schade bij uw opgroeiende kind'. Naast geplande acties, zoals het beheersbaar maken van verantwoord alcoholgebruik in sportkantines, wil de gemeente ook gebruik maken van de bijzondere expertise die in Laren aanwezig is op het dossier van alcoholverslaving. Julianaoord zal vanaf september 2007 Korsakov-patiënten inzetten ten behoeve van een gastles voor de bovenbouw van het Voortgezet Onderwijs. De portefeuillehouder zal de scholen van voortgezet onderwijs en oudergeledingen trachten te interesseren voor een bezoek. Aansluitend op de landelijke

alcoholcampagne gericht op ouders, rijden er twee bussen met dit thema door de regio, om ouders en opvoeders bewust te maken van het voorkomen van alcohol schade aan het opgroeiende kind. Daarnaast is er een mailing met posters en folders verstuurd naar ca. 350 intermediairen (huisartsen, basisscholen, bibliotheken, gemeenten, jeugdgezondheidszorg, welzijnswerk). Ook heeft er gedurende twee weken informatie in bussen gehangen gericht op jongeren, met als doel bewustwording drinken en drinktests onder de aandacht te brengen. Meerdere keren hebben de media, de Gooi en Eemlander, omroep Hilversum, RTV-NH aandacht aan het onderwerp/project besteed. In de gemeentelijke publicaties zal aandacht aan riskant alcoholgebruik onder jongeren besteed blijven worden. Ook met het jongerenwerk kunnen activiteiten richting ouders en jongeren opgezet worden. Het lokaal gezondheidsbeleid wordt dit jaar nader uitgewerkt. Hierin komt het terugdringen van riskant alcoholgebruik onder jongeren als een van de speerpunten terug.

Drugsgebruik

Gemiddeld heeft in de Regio Gooi en Vechtstreek 21% van de leerlingen "ooit" wel eens hasj of wiet gebruikt. Ruim 1 op de tien leerlingen (11%) kan worden gekenschetst als een huidige gebruiker. Wat betreft het gebruik van harddrugs in onze regio zegt 1% van de leerlingen (41) de afgelopen 4 weken XTC te hebben gebruikt, 1% cocaïne (37), 15 leerlingen gebruikten amfetamine en 5 heroïne. (Bron: Regiorapport E-MOVO 2005 GGD Gooi & Vechtstreek, juni 2006). Gedetailleerde cijfers voor Laren zijn niet beschikbaar, maar uit de regiocijfers blijkt dat drugsgebruik zeker een aandachtspunt is. Het terugdringen van riskant alcoholgebruik onder jongeren komt dit jaar in het lokaal gezondheidsbeleid als één van de speerpunten terug. Ook drugsgebruik wordt als gezondheidsprobleem hierin verwerkt.

- Veiligheid

Naast het STOP project wordt in de regio door de Stichting Regionaal Haltbureau Gooi en Vechtstreek het HALT project uitgevoerd. Dit project is gericht op 12 - 18 jarigen met als doel het ontlopen van justitiële vervolging door het vervullen van een alternatieve taakstraf voor jongeren die voor de eerste keer een overtreding begaan. Het gaat om overtredingen, zoals een diefstal, vandalisme of vuurwerkoverlast. Naast deze alternatieve taakstraffen voert Bureau Halt ook preventieve activiteiten uit.

- Vrije tijd

Wat betreft sport- en spelvoorzieningen wordt door de jongeren die voortgezet onderwijs volgen gebruik gemaakt van de in Laren aanwezige sportvoorzieningen. De gemeente Laren ziet "sport" als een positieve wijze van tijdsbesteding welke een belangrijke bijdrage levert aan de gezondheid, recreatie, sociale integratie, vorming en ontwikkeling van mensen. Eén van de speerpunten in het sportbeleid is het stimuleren van de sportdeelname door jongeren. Het sport- en subsidiebeleid is vastgelegd in de Verordening houdende algemene regels voor het verlenen van subsidies inclusief de Deelverordening budgetsubsidieëring en de Deelverordening tot het verlenen van financiële steun bij bouw, verbouw of aankoop van accommodaties. In het kader van de regeling buurt-onderwijs-sport (BOS impuls) worden ook lessen gegeven op College De Brink en Laar & Berg. Hiernaast subsidieert de gemeente diverse instellingen die buitenschoolse cursussen en activiteiten organiseren. Jongeren in deze leeftijdscategorie hebben, vooral in de weekenden, behoefte aan uitgaansgelegenheden. Hiervoor wordt veelal uitgeweken naar Hilversum of Bussum, dat beide op fietsafstand ligt.

Knelpunten 12 - 19 jarigen

Ook binnen de ontwikkelingen rond het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt de groep 12 -19 jarigen een rol.

Binnen het cluster 'Opvoeding en bescherming' wordt al gewerkt aan het tot stand brengen van een sluitend netwerk van schoolmaatschappelijk werk. Evenals voor de doelgroep 4 -12 jarigen vereist ook hier de rol van regievoerder specifieke aandacht.

Het aanbod van voorzieningen op het gebied van vrije tijd voor jongeren die naar de middelbare school gaan sluit op dit moment niet volledig aan bij de vraag. Jongeren in deze leeftijdscategorie geven aan behoefte te hebben aan een ontmoetingsplek voor 12 plussers, waar de tijd na school doorgebracht kan worden. Hierbij kan gedacht worden aan een binnenruimte, maar ook aan een buitenruimte met mogelijkheden voor sporten/ballen. Wat betreft uitgaan op de met name de vrijdag- en zaterdagavond lijken er voor deze groep in Laren weinig gelegenheden aanwezig te zijn. Er wordt dan ook uitgeweken naar Hilversum of Bussum. Het lijkt moeilijk een feest voor jongeren te organiseren in Laren.

In Laren zijn er veel mogelijkheden om sport te beoefenen. Ook de hieraan verbonden faciliteiten, ontmoetingsgelegenheid, kantines e.d., worden als positief ervaren. Wat betreft de toegankelijkheid zijn er signalen dat, als er sprake is van meervoudig lidmaatschap binnen één huishouden, de cumulatie van kosten van lidmaatschap soms een drempel kan opwerpen.

5. 19 - 23 JAAR (SCHOOLVERLATERS)

Algemeen

Van het totaal aantal jongeren In Laren bevindt 9% zich in de in de leeftijdscategorie van 19 tot 23 jaar. Dat zijn 237 jongeren.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	Percentage
19 - 23 jaar	135	102	237	9%
Totaal jongeren	1.296	1.218	2.514	100%

Bron: CBS (peildatum 01-01-2007)

Stand van zaken

- Opvang, educatie en werk

Gemeenten moeten inspanningen plegen om het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen. De wettelijke basis hiervoor vormt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie. Jongeren tussen de 18 en 23 jaar die voortijdig school verlaten moeten geregistreerd worden. Naast de uitvoering van de leerplichttaken, draagt het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) voor Laren, de overige gemeenten in Gooi en Vechtstreek en Eemnes ook zorg voor de uitvoering van de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Het RBL registreert alle jongeren tot 23 jaar, die nog geen startkwalificatie hebben behaald en geleid hen door naar onderwijs of arbeidsmarkt. Leerplichtambtenaren/consulenten leerlingzaken voeren gesprekken met deze jeugdigen (en hun ouders) over hun loopbaanplannen, stimuleren hen keuzes te maken, zetten trajecten uit en bewaken in ieder geval de start van het gekozen onderwijstraject. Het RBL maakt hierbij geen onderscheid tussen (partieel) leerplichtigen en niet-leerplichtigen. In de jaarlijkse RMC-effectrapportage wordt aan de minister verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Financiering vindt plaats vanuit de deelnemende gemeenten.

- Opvoeding en bescherming

De groep schoolverlaters bestaat uit jong volwassenen die, na het behalen van hun middelbare school diploma, verder gaan studeren of een baan zoeken. Met betrekking tot deze groep bestaan er in Laren weinig problemen. Waar dit wel het geval is, kan gebruik worden gemaakt van de reguliere kanalen, waaronder de mogelijkheden in het kader van de Wet Werk en Bijstand.

- Gezondheidszorg

Voor de groep 19 - 23 jarigen zijn, op grond van de WCPV, de taken op het gebied van gezondheidszorg met name gericht op het geven van voorlichting over gezondheidsbevordering (informatie over voeding, bewegen, drugs, alcohol, veilig vrijen, roken, etc.).

- Veiligheid

Voor de groep schoolverlaters is de algemene en brede taak op het gebied van veiligheid van toepassing, zoals het zich zo veilig mogelijk in het verkeer kunnen bewegen.

- Vrije tijd

Op het gebied van spel, sport en cultuur wordt ook door de schoolverlaters gebruik gemaakt van de in Laren al eerder genoemde voorzieningen.

Hiernaast vinden zij, afhankelijk van studie- of werkkring, ook buiten Laren hun weg.

Knelpunten 19 - 23 jarigen

Binnen de clusters lijken er voor de groep 19 -23 jarigen in het algemeen in Laren geen knelpunten te zijn. Als het gaat om individuele problematiek kan gebruik worden gemaakt van bestaande kanalen.

6. OPLOSSINGSRICHTINGEN JEUGDBELEID 2007 - 2011

De in de nota geconstateerde knelpunten worden hieronder per cluster samengevat. De voorgestane oplossingsrichtingen en de hieraan verbonden financiën worden schematisch weergegeven.

Knelpunten Gezondheidszorg

Binnen het cluster Gezondheidszorg is er meer samenhang vereist tussen de gemeentelijke jeugdtaken, waaronder de integrale jeugdgezondheidszorg voor 0 - 19 jarigen. Deze samenhang kan vormgegeven worden door invulling te geven aan een Centrum voor Jeugd en Gezin. De huidige locatie, waar het consultatiebureau is gehuisvest, is hiervoor echter niet geschikt.

Oplossingsrichting	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten	Financieringsbron
Streven naar een Centrum Jeugd en Gezin door dit te huisvesten in het gebouw Schering en Inslag in Laren. Hierbij gaat het om preventieve, laagdrempelige zorg voor de jeugd in Laren en kinderen uit Blaricum dorp.	Investeringskosten P.M.	-	Integrale jeugdgezondheidszorg (Specifieke regeling voor 0 - 4 jarigen en via gemeentelijke middelen voor 4 - 19 jarigen). Project Warrekam/ Bibliotheek en Schering & Inslag.

Knelpunten Opvoeding en bescherming

Binnen het cluster Opvoeding en bescherming is op het gebied van preventie en vroegtijdige signalering met betrekking tot de ontwikkeling van 4 - 19 jarigen al veel in gang gezet. Hierbij is een veelheid van instanties betrokken. Op dit moment bestaat het risico dat met betrekking tot individuele problematiek de regie uit het oog dreigt te raken. Regievoering is nodig, teneinde te komen tot een sluitend netwerk en, waar nodig, vroegtijdig te kunnen ingrijpen.

Oplossingsrichting	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten	Financieringsbron
Invulling geven aan de regiefunctie waar het gaat om preventie, vroegtijdige signalering en, waar nodig, vroegtijdig ingrijpen bij problemen in de ontwikkeling van 4 - 19 jarigen. Met de GGD bespreekbaar maken de regiefunctie onder te brengen bij de directeur van het Centrum Jeugd en Gezin en hier in samenspraak met de gemeente inhoud aan te geven.	-	1/10 fte € 6.000,-- per jaar vanaf 2009 (geschatte ingangs- datum CJG)	Vanaf 2009 nieuw beleid ter afweging aan de raad.

Knelpunten Vrije tijd

Binnen het cluster Vrije tijd sluit het aanbod van voorzieningen niet volledig aan bij de behoeften van jongeren op de basisschool en de middelbare school.

In Laren hebben jongeren weinig speel/trapveldjes in de openbare ruimte tot hun beschikking. Ook de voorzieningen op schoolpleinen zijn, na schooltijd, niet beschikbaar.

Voor de middelbare scholieren ontbreekt een ontmoetingsruimte waar zij, na school, hun tijd door kunnen brengen.

Voor het stappen op vrijdag- en zaterdagavonden wordt uitgeweken naar uitgaansgelegenheden in Hilversum en Bussum.

Het lijkt moeilijk een feest voor jongeren te organiseren.

Als sprake is van meervoudig lidmaatschap van sportverenigingen binnen één huishouden, kan de cumulatie van kosten van lidmaatschap een drempel opwerpen.

Oplossingsrichting	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten	Financieringsbron
In overleg gaan met de basisscholen over de mogelijkheid van openstellen van de schoolpleinen buiten schooltijden.	-	-	-
In de structuurnota streven naar meer publieke ruimte voor de jeugd.	-	-	Binnen betreffende project.
Een plek inrichten voor jongeren die elkaar willen ontmoeten na schooltijd en waar zij iets kunnen drinken, huiswerk kunnen maken, een film kunnen bekijken, of een activiteit kunnen ontplooiën, bijv. het opzetten van een radiozender via internet. In deze locatie is roken en alcohol drinken verboden. Qua locatie en huisvesting kan o.a. gedacht worden aan het project Warrekam/Bibliotheek en Schering & Inslag.	-	€ 25.000,-- per jaar vanaf 2009	Nieuw jeugdbeleid.
Als ontmoetingsplek een pannaveld met basketbalnetten en banken creëren bij één van de twee sportcomplexen.	€ 20.000,-- 2008	-	Jaarrekening 2006
Een beschermde uitgaansruimte creëren voor de jeugd op vrijdag en zaterdagavond. Qua locatie en huisvesting kan o.a. gedacht worden aan het project Warrekam/Bibliotheek en Schering & Inslag en aan Sportcentrum De Biezem.	-	€ 12.000,-- 2008 en 2009	Nieuw jeugdbeleid.
Streven naar ontsluiting van de uitgaansgebieden, met name Hilversum en Bussum door middel van het zoeken van een oplossing voor veilig vervoer terug op de vrijdag en/of zaterdagavonden. Hierbij zal aansluiting gezocht worden bij de gemeente Naarden, als de plannen van deze gemeente voor een stappersbus concreet zijn.	P.M.	P.M.	Nieuw beleid ter afweging aan de raad.

In het kader van het te herziene subsidiebeleid aandacht besteden aan het faseringsprobleem van financiering van activiteiten en risicogelden.	-	-	In 2007 subsidie beleid, waarin aandacht voor faseringsprobleem financiering.
Binnen de bestaande structuur van sportverenigingen inventariseren of er kortingsregelingen mogelijk zijn, indien sprake is van meervoudig lidmaatschap binnen één huishouden.	-	-	Binnen huidige formatie. Beleid bijzondere bijstand (reeds ruimte in begroting).

Jeugdbeleid Algemeen

Onderdeel	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten	Financieringsbron
Inspraak jongeren De gemeente vindt het belangrijk de jeugd te betrekken bij het jeugdbeleid en wil stimuleren dat er een jeugdraad komt. Jaarlijks wordt een bedrag ter beschikking gesteld om te besteden aan activiteiten die vallen binnen de door de raad aan te geven kaders.	€ 5.000,-- 2008	€ 5.000,-- per jaar vanaf 2009	Jaarrekening 2006. Vanaf 2009 nieuw beleid.
Kinderopvang Om eventuele knelpunten die optreden binnen de kinderopvang snel op te kunnen vangen is een bedrag opgenomen.	€ 15.000,--	-	Jaarrekening 2006